

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Kontekst kulturowy Biblii
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Marek Parchem
Wydział	Wydział Teologiczny
Kierunek	Teologia ogólna
Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	niestacjonarne
Moduł specjalnościowy	
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	
Semestr	
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	Obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	TMA_W16; TMA_U12; TMA_U13; TMA_U16; TMA_K05
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	wykład kierunkowy
Liczba godzin	15
Liczba ECTS	3
Wymagania wstępne	Brak
Opis i cele przedmiotu Kontekst kulturowy Biblii	Przedmiotem wykładów jest ukazanie kontekstu kulturowego Pisma Świętego, a więc Biblii Hebrajskiej, Biblii Greckiej i Nowego Testamentu. Celem wykładów jest przedstawienie i omówienie zakorzenienia Biblii w wielkich kulturach i cywilizacjach starożytnego Bliskiego Wschodu (tj. egipskiej, mezopotamskiej, kananejskiej, perskiej) oraz Grecji (hellenistyczno-rzymskiej).

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Pojęcie i zakres; tło historyczne powstania Biblii Hebrajskiej	2
2. Biblia Hebrajska – kultura mezopotamska	2
3. Biblia Hebrajska – kultura egipska	2
4. Biblia Hebrajska – kultura kananejska (Ugarit)	2
5. Biblia Hebrajska – religia i kultura perska	2

6. Tło historyczne powstania Biblii Greckiej (LXX) i Nowego Testamentu	2
7. Epoka hellenistyczno-rzymska: kultura, religia, szkoły filozoficzne	3
Łącznie godzin:	15

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	Opis <u>przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	Sposoby <u>weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
TMA_W16	rozpoznaje współczesne zagrożenia życia duchowego i sytuacje kryzysowe i podaje propozycje przeciwdziałania im	W1 – student zna znaczenie Biblii i jej kontekstu kulturowego dla życia duchowego, dzięki czemu może rozpoznać zagrożenia i im przeciwdziałać	Kolokwium pisemne
TMA_U12	proponuje innowacyjne sposoby rozwiązywania zadań wynikających z posłannictwa Kościoła	U1 – znając Biblię i jej kontekst kulturowy student umie zaproponować sposoby rozwiązywania zadań wynikających z obowiązków bycia członkiem Kościoła	Aktywność podczas dyskusji
TMA_U13	formułuje hipotezy badawcze dla wybranych zagadnień teologicznych w ramach różnych specjalności	U2 – student umie formułować hipotezy badawcze dla wybranych zagadnień teologicznych w ramach kontekstu kulturowego Biblii	Aktywność podczas dyskusji
TMA_U16	prezentuje pogłębioną wiedzę teologiczną posługując się specjalistyczną terminologią	U3 – student potrafi zaprezentować pogłębioną wiedzę w zakresie kontekstu kulturowego Biblii posługując się specjalistyczną terminologią	Aktywność podczas dyskusji
TMA_K05	odwołuje się do komentarzy ekspertów z poszczególnych specjalności teologicznych i kościelnych komisji	K1 – student odwołuje się do komentarzy specjalistów w odniesieniu do nauk biblijnych, zwłaszcza w odniesieniu do kontekstu kulturowego Biblii	Sprawozdanie

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

1.	Wykład informacyjny z elementami wykładu problemowego
2.	Często wykładowi towarzyszy prezentacja multimedialna omawianego materiału

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	Udział w zajęciach połączony z:	15	15/1
	a. Aktywnym uczestnictwem w wykładzie		
	b. Próbami rozwiązywania zagadnień problematycznych pojawiających się w trakcie omawianych tematów		
praca własna	Przygotowanie do zajęć (pogłębienie wiedzy przez czytanie literatury obowiązkowej)	15	30/2
	Przygotowanie do egzaminu	15	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

W ramach zdefiniowanych efektów przedmiotowych W1, U1, U2, U3 i K1 przyjmuje się następujące formy i kryteria oceny: Na ocenę 5 – student bardzo dobrze zna zagadnienia dotyczące kontekstu kulturowego Biblii. Na ocenę 4 – student dobrze zna zagadnienia dotyczące kontekstu kulturowego Biblii. Na ocenę 3 – student pobieżnie i wyrywkowo zna zagadnienia dotyczące kontekstu kulturowego Biblii. Sposobem weryfikacji efektu jest kolokwium pisemne w formie testu na zaliczenie semestru, w którym student powinien wykazać znajomość podstawowych zagadnień dotyczących kontekstu kulturowego Biblii oraz sporządzenie przez studenta sprawozdania.
--

Literatura obowiązkowa

1.	D. ARNAUD, <i>Starożytny Bliski Wschód. Od wprowadzenia pisma do Aleksandra Wielkiego</i> , tł. M. Ryszkiewicz, K. Wakar, Warszawa 1982.
2.	M. ROAF, <i>Mezopotamia (Wielkie kultury świata)</i> , tł. H. Turczyn-Zalewska, Warszawa 1998.

3.	J. BAINES, J. MÁLEK, <i>Egipt</i> (Wielkie kultury świata), tł. T. Derda, Warszawa 1996.
----	--

Literatura uzupełniająca

1.	J.B. PRITCHARD (red.), <i>The Ancient Near Eastern Texts Relating to the Old Testament. Third Edition with Supplement</i> , Princeton 1969 (= ANET).
2.	J.B. PRITCHARD, (red.), <i>The Ancient Near East in Pictures Relating to the Old Testament</i> , Princeton 1954 (= ANEP).
3.	W.W. HALLO, I IN. (red.), <i>The Context of Scripture</i> , t. I-III, Leiden 2003 (= COS).

* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)